

podučiti o njih. Nemškutar je le neumnež — tak, ki se izogiblje poduka. — Ali bodo koroški konservativci nastavili kje kandidate za dež. zbor, to še ni gotovo, kajti v tem oziru se je veliko zamudilo v prejšnjih letih in liberalci so se trdno zasedli skorej v vseh volilnih okrajih. — Na c. kr. realki v Ljubljani imajo tudi poduk za rokodelske učence. To je sicer dobro, ali malo je pametno, da se podučuje tam vse le v nemškem jeziku, ko so učenci skorej brez izjeme slov. dečki. — V Kranji se pripravljajo hranilnica in tudi rimsko kopališče. Oboje utegne biti za mesto velika dobrota. — Slov. rodoljubi na Primorji so vložili prošnjo do vis. naučn. ministerstva, naj se vpelje na c. kr. gimnaziji v Gorici v nižjih razredih slov. podučevanje, toda doslej še ni odgovora na prošnjo. Dobri reči je pač treba časa! — Mestni zastop v Trstu skrbi dobro za poitalijančevanje okolice; skorej na vsaki ljudski šoli vzdržuje laške vzporednice, da-si so otroci sami vsi le slov. starišev. Za šesto župnijsko cerkev v Trstu, če je je tudi sila treba, mestni očetje nimajo denarja, za poitalijančevanje pa se jim ga ne zdi škoda. — V Pazinu se nekaj laških gospodičev obsodili precej ostro, ker so spomladi grdo napadli necega duhovnika za to, kar ni lahon. Prav jim bodi! — Princ Battenberg, prej bolgarski knez, misli si na Hrvaškem nekje kupiti graščino in pravi se, da zato, naj mu ne bode predolga pot v Bolgarijo. — Ogerska se pripravlja na tisočletnico. L. 1894 bode namreč 1000 let, odkar nosi vsak ogerski vladar kraljevo krono. — V Tarnopolu so imeli rusinski rodoljubi velik shod ter so sklenili prositi pri svitlem cesarji, naj jim vlada pomaga do taciš sol, v katerih se učé otroci potrebnih reči v domačem, rusinskem jeziku. Prošnja je brž pravična.

Vunanje države. Kardinal Rampolla je v imenu sv. Očeta v Rimu razposlal okrožnico vsem katol. vladam ter je v njej razkril one težave, katere dela ital. vlada sv. Očetu segajoč v pravice kat. cerkve. — Finančni minister Italije je letos v hudih zadregah, ker mu primanjkuje za 57 milj. denarja, ali eno še mu ostaja — upanje, da bode prihodnje leto bolje. Mogoče, pa ni veliko verjeti na tako upanje! — Pri Valenciji, velikem mestu v Španiji, je nastala bolezen, ki je čisto podobna koleri ali pa je prava kolera. To bi bilo strašno, če bi bila kolera že v Evropi! — Na Francoskem republika nima nič kaj mirú ter se ji prikazuje sedaj nova „črna pika“, princ Viktor, iz rodbine Bonaparte. On hoče cesarsko krono; sedaj pa še ni nevarnosti, da jo dobode. — V Belgiji so liberalci pri zadnjih volitvah propadli, zato pa so potlej razgrajali zoper konservativne volilce. Taki so liberalci! — Angleška vlada še ima vedno s svojim

drž. zborom sitnobe gledé na irsko postavo. Ta bi brž najraji celo stvar vrgel pod klop. Postava sicer ne obeta veliko za irsko ljudstvo, vendar pa vsaj nekaj in bi bilo torej škoda, če ne pride v veljavo. — V nemškem drž. zboru tirja vlada postavo, ki ji dovoljuje večje število vojakov, tudi v miru. Gospóda se drži v tem sicer „kisló“, vendar pa ni dvoma, da se sklene postava. — Kancelar Caprivi spremlja gotovo cesarja Viljema II., ako pojde ta obiskat ruskega carja. — Po zapadnih delih Rusije so jeli skorej siloma léviti Nemce in Poljake v Ruse ali če kje, v tem ne izda sila, vsaj za dalje časa ne. — V Bolgariji so se sprli ministri med seboj in sta dva odstopila, dr. Stransky in Salabušev. To ne pomenja nič kaj dobrega v deželi, v kateri še ni reda nikjer veliko. — Prejšnji kralj Srbije, Milan Obrenović ostane bojda stalno v Belemgradu; ne zaupa pač prav ljudem, da bodo kralju Aleksandru dolgo zvesti. — Turška vlada ne more spraviti toliko denarja v kupe, da bi redno plačevala, kar je Rusom na dolgu; volje pa pač tudi nima preveč za to. — Na otoku Kreta je bila še zopet rabuka, ker je turški častnik umoril necega kristijana. Za čas so nadušili še ustajo. — V Afriki ste si prišli dve evropski državi, Anglija in Nemčija, navskriž, ker bi vsaka rada ves dobiček za-se, nič ali le malo pa ga pusti drugi. Nekaj časa bode med njima že prepir v tej reči, druga pa ne bode iz tega. — Najnovejšo republiko v Ameriki, Brazilijo je francoska republika že pripoznala, druge države pa še tega niso storile. One že vedó, zakaj ne, pri francoski republiki pa je to priznanje malo, prav malo vredno.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Otizo.

(Spisal F. R.)

(Konec.)

Na to mi je on odgovoril, da v Madjarskejšolska postava tega učiteljem ne veleva, kajti madjarski narod je itak dovolj naroden: madjarska mladež sesa narodno čuvstvo že iz maternih prsi!

Majka Slovenija, kedaj boš pa ti porajala takove hčerke?

Tudi una prislovica: „kjer bolje, tam dalje“, me je ne malo razburila, in vprašal sem ga tedaj: za koliko je on v Madjarskejš na boljsem, kakor je bil v Slovenskejš. Na to mi je rekel, da ima v Madjarskejš trikrat toliko letne plače, kakor je je imel v Slovenskejš.

Nekoliko časa smo še se potem pogovarjali o šolskih razmerah madjarskih in slovenskih, pa vse to utegnulo bi te, dragi čitatelj, dolgočasiti. Pustiva tedaj naše pogovore iz misli,

pa premotriva raje plače slovenskih učiteljev, da bova videla, koliko jim koncem leta preostaja težko zasluženih grošev, in da bova mogla potem preračunati, za koliko je gospod Murkovič v Madjarskej na boljsem, kakor je bil v Slovenskej.

K Slovenskej pripadajo nastopne dežele: Kranjska, Primorska, južni del Koroške in južni del Štajarske. Vse te dežele imajo 926 slovenskih šol, na katerih službuje blizo 3000 slovenskih učiteljev. Vsi ti učitelji pa nimajo enake plače, kajti nekatere dežele plačujejo svoje učitelje boljše, druge slabeje. Pa tudi učitelji, ki službujejo na enej in istej šoli, nemajo enakih letnih plač. Da pa bomo prilično prav pogodili, vzemimo deželo Kranjsko, katera leži nekako v sredini imenovanih dežel ter z ozirom na druge dežele tudi svoje učitelje po srednje plačuje. Vse učiteljske plače so razdeljene v 4 plačilne vrste. Učitelji v prvej plačilnej vrsti dobodo na leto 600 gld., v drugej vrsti 500 gld., v tretjej vrsti 450 gld. in uni, ki so v štrtej vrsti, samo 400 gld.

Kako izhaja učitelj, ki je oženjen in ima recimo, dva otroka in mora vse, kar je več vredno kot jeden las. kupiti, s 500 ali pa uni s 400 gld. na leto, to si naj preračunijo tisti, ki radi preračunajajo, koliko ur je učitelj v letu prost. in tisti, ki vedno trdijo, da je učitelj za svoj trud še predobro plačan. Vsem tem pa se usojam na tem mestu reči, da bi oni, ki se navadno pritožujejo, da jih boli želodec, ako bi na dan toliko ur delali, kolikor dela učitelj, ž njim popevali:

Kdor pridno dela,
Krompir mu diši,
Se vode napije
In celo noč spi!

Dan se je bil že nagnil. Bil je že skrajni čas, da smo se podali zopet v domačijo.

Domov peljali smo se po ravno istej poti, po katerej smo se vozili tje. Kaj posebnega nismo videli na povratku. Moje pripovedovanje gre tedaj h koncu.

Bilo je že precej pozno, ko smo se pripeljali na naš prijazni hrib. Preden smo se razšli, zapeli smo še pesen: „V domačiji“, katero tukaj potrpežljivemu bralcu podajam:

V domačiji je lepó,
Kjer Slovenci bivajo,
Kjer se vije bistra Sava,
Po planjavah teče Drava,
Kjer pokrajne krasne so,
Tamkaj, tamkaj je lepó!

Smešnica 25 France: „So-li tvoji žganci dobri?“ Julče: „So, ali tvoji niso dobri?“ France: „Ne, Julče; daj torej, meniva jih!“

Razne stvari.

(Častitim volilnim možem Ptuj-skega in Rogaškega okraja.) V petek, dne 27. t. m. zbirajo se volilni možje v Ptuji v narodnem domu ob 8. uri zaran. Volitev se vrši v slovenski šoli za gradom. Ob 9. uri morajo biti vsi volilci na volišči, da ne zamudé volitve volilne komisije, kar je imenitno. Na volilni certifikat naj nihče ne pozabi v dan volitve! Odbor pol. društva „Pozor“.

(Volilni možje za Ljutomerski, Ormoški in Gornje Radgonski okraj) zbirajo se dne 27. t. m. eno uro pred volitvo v gostilni gospoda Vaupotiča v Ljutomeru, od koder se potem podajo skupno na volišče.

(Gospodje volilci iz Brežkega, Sevniskega in Kozjanskega okraja) se povabijo, da se zberejo dne 27. junija v gostilni g. Heiderja v nekdanj Klembasovi hiši v Brežicah eno uro pred volitvijo.

(V Kamnici) so dne 19. t. m. imeli volitev volnih mož. Liberalna nemčurska stranka se je pač osmešila. Najbolj pa stari Jožef Schatz tamošnji učitelj, kateri se je postavil na liberaluško nemčursko stran in zoper svojega nadzornika. Naša volilna moža sta izbrana z nadpolovično večino.

(Volilni možje.) V tem tednu se vršé ali so se že izvršile volitve volilnih mož. Ker pride pri volitvi dež. poslancev vse na te volitve, lahko se zna, da so one sila imenitne. Kolikor slišimo, vršé se za slov. ljudstvo v cellem prav dobro. O drugih volilnih krajih ni dvoma, da bodo iz velike večine vse dobre, pač pa je v Mariborskem okraju sem ter tje ta volitev nevarna. Zato poročamo o njih bolj na drobno; kolikor smo izvedeli, so doslej te volitve nepričakovano dobre. Na primer:

Pri Šentilji v slov. goricah je vseh 9 volilnih mož za gg. dr. Radaja in c. kr. šolsk. nadzornika Robiča. — Pri sv. Jakobu v slov. goricah so volilni možje: župnik Fišer, kaplan Mlasko, veleposestnik Sirk, obč. predstojnik Karol Roškar in posestnik Breznik — vsi značajni narodni možje. — V Hočah kanonik M. Stranjšak in v Slivnici župnik Hirti pa posestnik Šunko. — V Skokah posestnik Bezjak, v Račah župan Mustafa in veleposestnik gosp. Franc Požegar. — V Podovi sami zanesljivi možje in isto tako v Rančah in v Framu. — V Slov. Bistrici: Stanovsko, Lušička ves, Peklo in Poličane vse dobre. Od drugod še nimamo zanesljivih poročil pa upamo, da bode vse dobro.

(G. dr. Dečko), kandidat za deželni zbor bode se volilnim možem predstavljal v nedeljo 22. junija po rani službi božji pri Kapeli, po večericah pri sv. Jurju in na dan volitve v Ljutomeru v gostilni g. Vaupotiča.